

Toekomstvisie

**Gezamenlijk,
Grenzeloos en
Groen**

REUSEL-DE MIERDEN

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	5
1. INLEIDING	9
2. VISIE 2030 IN VOGELVLUCHT	15
3. VISIETRAJECT	21
4. DE VERANDERENDE WERELD	27
- De weg naar 2013	28
- Ontwikkelingsradar	30
- Vijf impactrijke trends	33
5. VISIE 2030: TWAALF AMBITIES	37
- Groen	41
- Gezamenlijk	45
- Grenzeloos	53
6. STRATEGISCHE UITVOERINGSOPTIES	61
BRONNEN	80

Voorwoord

Met trots presenteer ik de toekomstvisie van de Gemeente Reusel-De Mierden die de titel 'Gezamenlijk, Grenzeloos en Groen' draagt. Het document is de stip op de horizon voor Reusel-De Mierden en beschrijft het gewenste beeld van onze gemeente in 2030.

Trots ben ik om twee redenen. Allereerst omdat er een robuuste en realistische toekomstvisie ligt die richting geeft aan toekomstige besluitvorming en beleidsontwikkeling. In de tweede plaats ben ik trots vanwege het proces wat geleid heeft tot deze toekomstvisie. De gemeenteraad heeft weliswaar het initiatief genomen voor het ontwikkelen van deze toekomstvisie maar heeft na het startschot ruimschoots de ruimte gegeven aan tal van partijen om gezamenlijk invulling te geven aan het gewenste toekomstbeeld.

Ik ben trots op alle inwoners, ondernemers, verenigingen, heemkundekringen en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld die hun steentje bijgedragen hebben aan de totstandkoming van de toekomstvisie.

De toekomst is, met of zonder toekomstvisie, per definitie onzeker. Feit is dat we in een dynamische tijd leven met grote veranderingen die iedereen direct of indirect raken. Sommigen ervaren deze veranderingen als een kans en

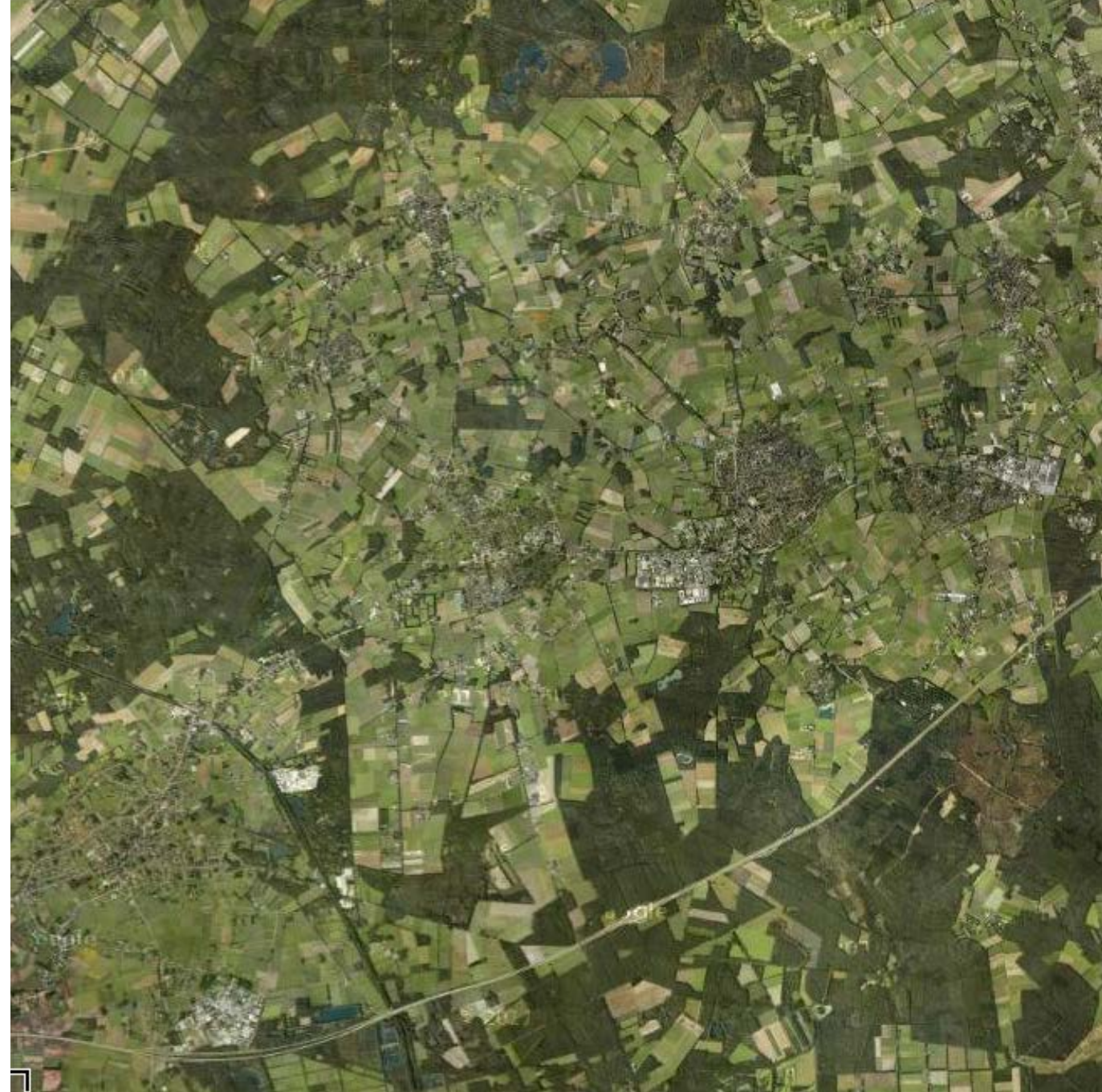
anderen als een bedreiging. Het is hoe dan ook belangrijk om nu al voor te sorteren op de toekomst en vast te stellen wat onze sterktes en zwaktes zijn zodat we bedreigingen de baas kunnen zijn en kansen niet weg laten glippen. Deze toekomstvisie voorziet voor zover als mogelijk in dit alles.

Het traject wat geleid heeft tot de toekomstvisie heeft een hoop mooie ideeën en ambities opgeleverd die een plaats hebben gekregen in het document. Aan ons allen rest nu de taak de stip aan de horizon werkelijkheid te laten worden. Hierop zou ik graag aan willen vullen dat de toekomstvisie geen blauwdruk voor de toekomst is. Toekomstige besluitvorming wordt door het document ook niet in beton gegoten. De tijd van dynamiek en grote veranderingen stopt immers niet na vandaag. Ontwikkelingen dichtbij of ver van huis kunnen grote invloed hebben op onze gemeente en daar mogen we onze ogen nooit voor sluiten. We zouden de toekomst(visie) dan ook tekort doen als we bij het realiseren van de toekomstambities de mogelijkheden van morgen niet mee laten wegen. Wat onveranderd blijft is het streven om onze inwoners, bezoekers, ondernemingen enzovoort het beste te geven wat onze gemeente kan bieden.

Wie de toekomst als tegenwind aanvaardt, loopt in de verkeerde richting. Blijft u samen met ons in beweging voor de toekomst van Reusel-De Mierden?

Juli 2013

*Harrie Tuerlings
Burgemeester gemeente Reusel-De Mierden*

1. **INLEIDING**
2. VISIE 2030 IN VOGELVLUCHT
3. VISIETRAJECT
4. DE VERANDERENDE WERELD
5. VISIE 2030: TWAALF AMBITIES
6. STRATEGISCHE UITVOERINGSOPTIES

Inleiding

Hoe onzeker de toekomst ook is, het is zeker dat ze anders zal zijn dan het heden. Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen zorgen voor een steeds snellere verandering van onze samenleving. Vergrijzing, toenemende mobiliteit en digitalisering zullen effecten hebben op de leefbaarheid van de vier dorpen die samen Reusel-De Mierden vormen. Bezuinigingen en decentralisaties vanuit het Rijk dwingen ook de inrichting van het lokaal bestuur tot verandering; de samenleving is aan zet.

Een gedeeld toekomstbeeld maakt de keuzes voor de toekomst helder en maakt het makkelijker te kiezen. Daarom besloot de gemeenteraad tot het, in samenspraak met de samenleving, ontwikkelen van een toekomstvisie in 2012. De visie geeft aan waar de focus voor de komende jaren komt te liggen en welke rol de gemeente wil spelen in de steeds intensievere samenwerking met de Kempengemeenten, de regio en de wereld.

In het visietraject is 'verbinden' als centrale opgave voor de gemeente Reusel-De Mierden naar voren gekomen. Die verbinding kent drie elementen: verbinding tussen nieuwe en oude waarden, verbinding binnen dorpsgemeenschappen en verbinding met de omgeving. De drie elementen komen samen in de slogan "*Gezamenlijk, Grenzeloos en Groen*".

Een focus op het *Groene* karakter van de gemeente staat voor een verbinding in de tijd met de landelijke geschiedenis en een duurzame verbinding met toekomstige generaties.

Het element "*Gezamenlijk*" benadrukt het belang van verbindende dorpsgemeenschappen in een tijd van individualisering. Maatschappelijke veranderingen als vergrijzing en een terugtrekkende overheid zullen een extra beroep doen op het belang van verbindingen in de dorpen.

Startconferentie

Ondernemersavond

“Grenzeloos” geeft aan dat Reusel-De Mierden vanuit haar traditie als gemeente van grensdorpen voorbij grenzen denkt. Op weg naar 2030 wil Reusel-De Mierden werken aan verbindingen voorbij grenzen van bereikbaarheid, gemeentelijke en nationale grenzen. In het bijzonder vormt verbinding met de Kempengemeenten een belangrijke ambitie. “Grenzeloos” staat daarnaast voor een goede verbindingen tussen de vier kernen van de gemeente, met haar Belgische partners en met de wereld.

Ook bij het vormgeven van het visietraject stond verbinding centraal. Dit visiedocument moet een gezamenlijk handvest van raad en burger vormen, passend bij de kernwaarde van de gemeente ‘Samen In Beweging’. Burgers, bedrijven, organisaties en anderen in de samenleving van de vier kernen zijn op verschillende momenten bij het gesprek over de toekomst betrokken. De voorliggende conceptvisie is het resultaat van visiegesprekken in de raad, bijeenkomsten in de samenleving en 213 beantwoorde enquêtes.

Leeswijzer

Wij nemen u eerst mee in de veranderende omgeving van Reusel-De Mierden en welke uitdagingen zij met zich meebrengt. Hoe te komen tot het streefbeeld “Gezamenlijk, Grenzeloos en Groen” is weergegeven in twaalf ambities die uit het traject naar voren zijn gekomen. Per ambitie zijn een aantal uitvoeringslijnen geschetst. De uitvoeringslijnen zijn aangedragen door raad en ambtenaren.

De gemeenteraad en Gemeente Reusel-De Mierden nodigen u in dit document uit deelgenoot te worden van haar gedroomde toekomst.

Startconferentie

Historische avond

1. INLEIDING
2. **VISIE 2030 IN VOGELVLUCHT**
3. VISIETRAJECT
4. DE VERANDERENDE WERELD
5. VISIE 2030: TWAALF AMBITIES
6. STRATEGISCHE UITVOERINGSOPTIES

Visie 2030 in vogelvlucht

Groen Hart van een grensoverschrijdende Kempenregio

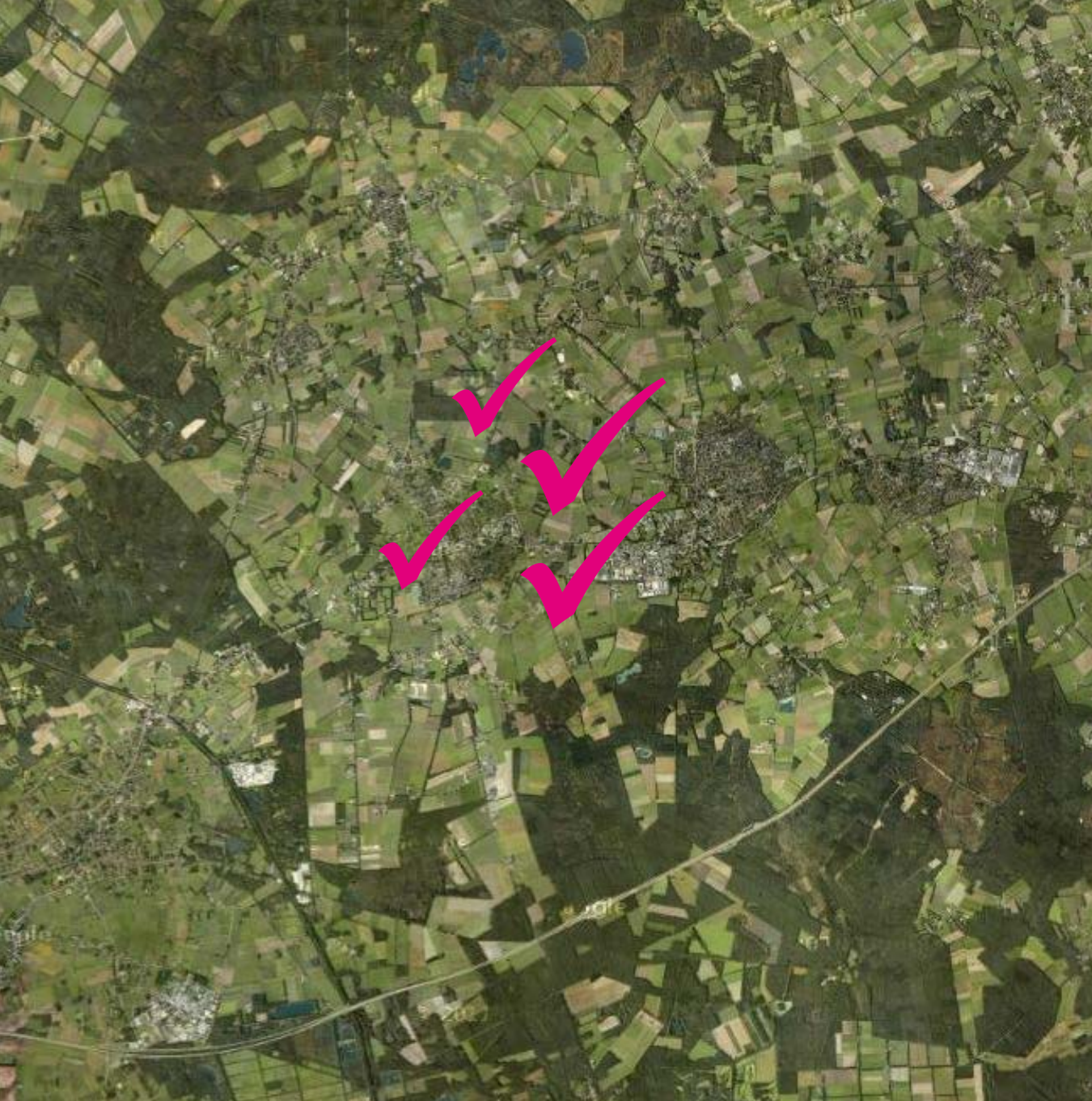
In 2030 vormt de gemeente Reusel-De Mierden het 'Groene Hart' van de EU-regio de Kempen. In een tijd van toegenomen verkeer hebben de vier Kempische kerkdorpen van Reusel-De Mierden tussen de groeiende stedelijke regio's van Eindhoven en Tilburg hun landelijke en dorpse karakter bewaard. Inzet op duurzaamheid en tegengaan van ongebreidelde groei van intensieve veeteelt heeft het groene profiel van de gemeente versterkt.

Vier groene gemeenschappen

In het groen liggen vier aantrekkelijke woondorpen. Het wonen in aantrekkelijke, overzichtelijke dorpsgemeenschappen is de kracht van de gemeente. Voor het dorpse leven komt en blijft men in de dorpen van Reusel-De Mierden wonen. De gemeente stuurt op het aantrekken en behouden van jonge inwoners zodat een evenwichtige bevolkingsopbouw behouden blijft.

Dorpsbewoners zetten zich in om hun dorpen aantrekkelijk te maken. Ze ondersteunen de gemeente om multifunctionele accommodaties (MFA's), brede scholen en basisvoorzieningen in stand te houden. Brede scholen geven ruimte aan cursussen, naschoolse opvang en een bloeiend verenigingsleven. Verenigingen delen hun kennis, netwerk en voorzieningen met elkaar. Ook de zorg opereert vanuit een efficiënt netwerk. Zorgorganisaties, zorgcoöperaties en vrijwilligers werken nauw samen en geven ruimte aan initiatieven uit de samenleving. De gemeente staat voor een inclusieve samenleving waarin ouderen en gehandicapten goede toegang hebben tot voorzieningen.

Behoud van cultuurhistorische waarden vormen de richtlijn bij nieuwbouw. Nieuwe woon- en werkruimten vinden een plek in herbestemde gebouwen of nieuwbouw passend bij de dorpse karakters.

Grenzeloze gemeente

Mobiliteit kent in 2030 minder grenzen dan voorheen. De gemeente is goed bereikbaar vanuit de grote steden in Brabant en in België. Goede verbindingen ontsluiten nieuwe mogelijkheden voor werkgelegenheid in de regio en daarbuiten. Een sterke ICT-infrastructuur zorgt voor aansluiting met de gehele wereld. Binnen de dorpen faciliteert de ICT-infrastructuur de netwerken van inwoners en verenigingen en de netwerken van de gemeente en haar partners.

Het buitengebied is herontworpen voor een nieuwe tijd. Het biedt nieuwe ruimtes voor natuur en kleinschalige recreatieve activiteiten. Bovenal draagt het buitengebied bij aan het woongenot van de dorpsinwoners. Het agrarische en landelijke imago van de gemeente wordt versterkt door de inrichting van het buitengebied. Nieuwe agrarische bedrijvigheid wordt toegelaten mits passend in het landschap. In het buitengebied van 2030 is geen ruimte voor megastallen.

Denken vanuit en met de Kempen

Als groen hart van de Kempenregio denkt Reusel-De Mierden verder dan landsgrenzen. Van oudsher hadden inwoners van de gemeente al weinig op met de grens, in de steeds Europesere en mobieler samenleving is het grensoverschrijdend denken in de gemeente verder gegroeid. Hechte samenwerking met buurgemeenten in Nederland en België illustreren de ambitie. De Kempengemeenten vormen in 2030 een daadkrachtige regio-organisatie met een centraal geleid ambtelijk apparaat. Nieuwe bedrijventerreinen vinden hun plek in nauw overleg met Kempische partners, ingepast in het Kempische landschap.

1. INLEIDING
2. VISIE 2030 IN VOGELVLUCHT
3. **VISIETRAJECT**
4. DE VERANDERENDE WERELD
5. VISIE 2030: TWAALF AMBITIES
6. STRATEGISCHE UITVOERINGSOPTIES

Het visietraject

Deze toekomstvisie is het resultaat van de inbreng van verschillende partijen in de samenleving. Het visietraject is als volgt opgebouwd:

Aftrap in een Luchtballon

De jeugd heeft de toekomst. Basisschoolleerlingen werden met een prijsvraag uitgedaagd hun visie op de toekomst van Reusel-De Mierden op creatieve wijze kenbaar te maken. Vijf gelukkige prijswinnaars wonnen een ballonvaart. De meest bijzondere inzending was een verfilmde LEGO versie van Reusel-De Mierden in 2030. Bereikbaarheid via lucht, water en weg gaf de grenzeloze ambitie van de twee winnende jonge Reuselnaars weer.

Historische avond

Tijdens een historische avond met de Heemkundekringen Reusel en de Mierden blikten we terug op de rijke historie van de gemeente. Tijdens deze avond zijn kenmerkende verhalen die vertellen over de eigenheid van de gemeente besproken.

Deskresearch

Op basis van rapporten van onderzoeksinstituten, planbureaus, gemeentelijke visies, integrale dorpsontwikkelingsplannen en beleidsdocumenten van de gemeente Reusel-De Mierden en haar kernen maakten we een overzicht van trends die invloed hebben op de ontwikkeling van de gemeente Reusel-De Mierden.

Ambtenarenworkshop

Startconferentie

In een tweedelige startconferentie met de raad zijn de belangrijkste trends en uitdagingen voor Reusel-De Mierden in 2030 doordacht. Voor welke dilemma's staat de gemeente? Aan de hand van de belangrijkste dilemma's voor de toekomst van de gemeente zijn vier scenario's opgesteld voor discussie.

Toekomstvierdaagse

In een viertal bijeenkomsten legden we de scenario's voor aan ondernemers, verenigingen, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en inwoners van Reusel-De Mierden. Deelnemers gaven aan wat zij als wenselijk en onwenselijk zagen aan de verschillende toekomstscenario's. Resultaat van de bijeenkomsten was een overzicht van ambities die de samenleving heeft voor de toekomst van de gemeente. Door middel van een enquête gaven inwoners van de kernen een prioritering aan in de ambities.

Verrijkingsbijeenkomsten

De raad evalueerde de ambities uit de toekomstvierdaagse en verrijkte ze tot de twaalf ambities die u in dit document vindt. Ambtenaren van Reusel-De Mierden bespraken in een bijeenkomst hoe de ambities uitgevoerd kunnen worden. Per ambitie stelden zij enkele uitvoeringsopties op die voorgelegd zijn aan de raad. De raad koos enkele uitvoeringsopties die zijn opgenomen in de visie.

Historische avond

1. INLEIDING
2. VISIE 2030 IN VOGELVLUCHT
3. VISIETRAJECT
4. **DE VERANDERENDE WERELD**
5. VISIE 2030: TWAALF AMBITIES
6. STRATEGISCHE UITVOERINGSOPTIES

De veranderende wereld - De weg naar 2013

Wie het over de toekomst wil hebben, moet zijn verleden kennen. Dit hoofdstuk vertelt een elftal kenmerkende gebeurtenissen die de vier kerkdorpen van Reusel-De Mierden hebben gemaakt tot wat zij nu zijn. Een geschiedenis die is gekenmerkt door gastvrijheid, zelfredzaamheid en vertrouwen.

Noot: De tijdlijn Reusel-De Mierden is een vrije schets van opbrengsten van de historische avond met de Heemkundekringen Reusel en De Mierden. De tijdlijn is niet door de raad vastgesteld als officiële lezing van de geschiedenis van de gemeente.

12e Eeuw: ontstaan
Reusel, Hulsel en de Mierden ontstaan. Reusel wordt in 1173 voor het eerst genoemd. De abdij van Averbode bezit goederen in Hooge Mierde. Averbode en Floreffe hebben samen het benoemingsrecht van Pastoors. De hoeses vormen de economische motoren van de dorpen in de middeleeuwen.

1648: Vrede van Munster
Antwerpen – voor de Kempen het oude economische centrum - wordt afgesloten door de grens van de zeven Provinciën. Studenten uit de streek studeren niet meer in Leuven en Antwerpen. Het generaliteitsland Brabant moet veel lasten van de Provinciën dragen en zo begint de economische teruggang.

1880-1890: Nieuwe tijden
De komst van nonnen en fraters leidt tot een verbetering van het onderwijs en de zorg. De dorpen krijgen scholen en zorginstellingen.

1940-1950: Oorlog en Wederopbouw
De sigarenindustrie komt tijdens de oorlog tijdelijk stil te liggen. De wederopbouw leidt tot nieuwe welvaart met nieuwe arbeiderswoningen en voorzieningen. Kerken zijn vol. Pendeldiensten worden versterkt om Reuselnaren, Hulselnaren en Mierdsen te verbinden met werkgelegenheid in de regio. De tram is dan al opgeheven.

1970-2013: Urbanisatie
Het is geen vanzelfsprekendheid meer als jonge Reuselnaar, Hulselnaar of Mierdse te blijven wonen in de gemeente. Met name steden trekken de jongeren voor studie en werkgelegenheid. Ook vindt ontkerkelijking plaats; de kerk is geen centrale ontmoetingsplaats meer voor de kerkdorpen.

1997: Fusie
De gemeente Reusel fuseert in 1997 met de gemeente Hooge en Lage Mierde. Hieruit is de huidige gemeente Reusel-De Mierden ontstaan. Deze fusie leidde tot de bouw van het nieuwe en huidige gemeentehuis.

1173

1648

1873

1890

1940

1970

1997

2013

13e eeuw: Nieuwe Rechten
De Heren van Postel maken van Reusel een heerlijkheid. Hulsel, Hooge en Lage Mierde krijgen vrijheidsrechten van de Hertog van Brabant.

1873: Sigaren
Door de aanwezigheid van goedkope arbeidskrachten vinden sigarenfabrikanten de Kempen. Bekende merken zijn Jamaica, Harvelink & Karel I.

1890-1930: Tramverbinding
De gemeente Reusel-De Mierden wordt ontsloten door trams en wegen. De tram vereenvoudigt de aanvoer vanuit de havens. Stro uit Reusel vindt zijn weg tot aan Groningen; trams rijden tot aan Turnhout.

Begin 20e eeuw: Bijnamen
Een typische Reuselse traditie ontstaat waarbij bijnamen de norm worden om onderscheid te maken in veel voorkomende familienamen. Bij sigarenmakers leidt dat zelfs tot spotnamen.

1950-2013: "Een Tweede Stratumseind"
Reusel-De Mierden had vroeger in elke straat en gehucht een eigen kroeg. Al in de middeleeuwen brouwde men het eigen bier en probeerde dat te verkopen. Rondom de brouwerijen en kroegen ontstonden herbergen. Reusel staat in de regio nog altijd bekend om haar uitgaansleven.

De veranderende wereld rondom Reusel-De Mierden: Een ontwikkelingsradar

De toekomst is niet volledig maakbaar door de gemeente. In de omgeving van de gemeente vinden ontwikkelingen plaats waar de gemeente geen invloed op heeft, maar die wel grote invloed hebben op hoe de gemeente er in de toekomst uit komt te zien. Aan de gemeente en haar inwoners is het om zich middels haar visie binnen deze veranderende omgeving te profileren.

Onderzoek in de rapporten van onderzoeksinstellingen, planbureaus, gemeentelijke visies, integrale dorpsontwikkelingsplannen en beleidsdocumenten van de gemeente Reusel-De Mierden leverden de volgende trends op.

De veranderende wereld - Vijf impactrijke trends

De raad identificeerde vijf trends als meest impactrijk voor de nabije toekomst van gemeente Reusel-De Mierden.

Trend 1: Transitie van verzorgingsstaat naar participatiestaat

De verzorgingsstaat waarin met overheidsfinanciën een sociaal vangnet gefinancierd wordt staat onder spanning. De overheid steunt de zwakkeren in de samenleving zoveel mogelijk, maar de rechten van burgers verminderen. Burgers moeten steeds meer voor zichzelf en voor elkaar zorgen. De vraag naar mantelzorgers en vrijwilligers stijgt. Dit vormt een uitdaging in een individualiserende samenleving waarin mensen steeds vaker een betaalde baan hebben.

o.a. DSP (2011) Opvoeden samen met de buurt

Trend 2: Transitie naar een netwerksamenleving

Horizontale verhoudingen zijn de nieuwe standaard en macht en hiërarchie leiden niet meer automatisch tot gezag. Met hulp van ICT communiceren partijen in de samenleving voortdurend met elkaar. Gemeenten zijn van oudsher georganiseerd als verticale organisaties. Afhankelijk van de aard van het beleidsproces moeten ze vaker een regisserende of een voorwaardenscheppende rol aannemen. Communicatie is een kerntaak van gemeenten geworden. Samenwerking met partners (inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven) is essentieel om beleid op te stellen en uit te voeren.

o.a. Castells (2000) The rise of the network society

Verrijkingsbijeenkomst

1. INLEIDING
2. VISIE 2030 IN VOGELVLUCHT
3. VISIETRAJECT
4. DE VERANDERENDE WERELD
5. **VISIE 2030: TWAALF AMBITIES**
6. STRATEGISCHE UITVOERINGSOPTIES

Groen (Ambities 1-2)

1. Landelijk karakter

Uitvoeringsopties:

- herbestemming bestaande gebouwen
- herstellen Kempisch landschap
- versterken landelijk karakter
- wonen in het buitengebied

2. Duurzaamheid

Uitvoeringsopties:

- duurzame energie
- stimuleren van fietsen
- cradle to cradle

Gezamenlijk (Ambities 3-8)

3. Dorps wonen

Uitvoeringsoptie: megastallen uit de dorpen

4. Behoud kleine kernen

Uitvoeringsoptie: dorpsraden versterken

5. Grote sociale cohesie en actief verenigingsleven

Uitvoeringsopties:

- stimuleren zelfredzaamheid en zelfstandigheid
- behouden sport en recreatie voor de jeugd

6. Zorgzame dorpen

Uitvoeringsopties:

- creëren zorgclave in grensgebied
- creëren zorgcoöperaties
- samenwerkende vrijwilligers en organisaties
- mantelzorg in het groen

7. Streven naar een evenwichtige samenleving

Uitvoeringsopties:

- brede scholen in iedere kern
- gevarieerd woningaanbod

8. Trots op het historisch en cultureel erfgoed

Uitvoeringsoptie: historische locaties benutten

VISIE 2030 TWAALF AMBITIES

De visie "Gezamenlijk, Grenzeloos en Groen" is vertaald in twaalf ambities voor de lange termijn van de gemeente. Per ambitie zijn concrete uitvoeringsopties ontwikkeld.

Grenzeloos (Ambities 9-12)

9. Stimulans werkgelegenheid

Uitvoeringsopties:

- bevorderen toerisme d.m.v. recreatiebedrijf
- stimuleren lokale middenstand
- uitbreiding bedrijventerreinen
- stimulans bedrijvigheid

10. Verbeterde bereikbaarheid

Uitvoeringsopties:

- betere verbindingen met België
- aanleg glasvezel
- het nieuwe werken
- betere openbaar vervoersverbindingen

11. Blik op België

Uitvoeringsoptie: samenwerking met Arendonk, Mol en Ravels

12. Samenwerking in de regio

Uitvoeringsopties:

- ambtelijke fusie
- het creëren van een grensoverschrijdende EU-regio de Kempen

ZU3U
Groen
REUSEL-DE MIERDEN

"Niet ieder dorp heeft alles nodig, dat is niet te betalen. Kies een specialisme en focus je hierop".

Groen

Landelijk karakter

De gemeente Reusel-De Mierden wordt gekenmerkt door een landelijk karakter. Toch voltrekken zich achter de groene aangezichten impactrijke maatschappelijke ontwikkelingen op weg naar 2030 die het landelijk karakter bedreigen. Het buitengebied is in verandering en moet deels worden herontworpen. De inwoners willen een herontwerp passend bij het karakter van de gemeente. Dit betekent ruimte voor natuur, recreatie en kleinschalige agrarische activiteiten. Naar 2030 moet het agrarische, landelijke karakter van de dorpen versterkt worden, zonder ongebreidelde schaalvergroting in de veeteelt. Mede door de geurhinder die het woongenot vermindert is schaalvergroting geen duurzame optie voor de gemeente. Het landelijk karakter van Reusel-De Mierden betekent in 2030 een kleinschalige innovatieve agrarische sector en plek voor (sportieve) buitenrecreatie en zorg- en wellnessboerderijen. Dit landelijke karakter betekent ook dat (agrarische) bedrijven moeten passen in het landschap. Dit kan bijvoorbeeld door het omzomen van gebouwen met bomen.

Duurzaamheid

In 2030 is Reusel-De Mierden een duurzame gemeente. Uitgangspunt bij het handelen is het 'cradle-to-cradle' principe. Dit principe geldt niet alleen voor het milieu maar ook voor de bouw van levensloopbestendige nieuwbouwwoningen en voor het herbestemmen van huidige panden. Zoals afgesproken in de klimaatvisie van de Kempengemeenten wil Reusel-De Mierden energieneutraal zijn in 2025. Een decentrale energieopwekking in het buitengebied kan hieraan bijdragen.

Gezamenlijk

Gezamenlijk

Dorps wonen

De eigenheid van Reusel, Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel is het groene, dorpse karakter. In de samenwerking met de Kempengemeenten moeten de dorpen van Reusel-De Mierden zich hierop profileren. In een verder urbaniserende samenleving bieden de dorpen van Reusel-De Mierden plaats aan mensen die landelijk willen wonen.

De afgelopen decennia ontwikkelden de dorpen zich van zelfstandige dorpen, waarin een groot deel van het leven zich in het dorp afspeelde, naar woondorpen in een regio. Gedreven door toegenomen mobiliteit en het internet zijn dorpsinwoners minder aangewezen op voorzieningen in het eigen dorp. Meer voorzieningen zijn bereikbaar geworden. Doordat inwoners minder gebruik maken van dorpsvoorzieningen staan deze voorzieningen onder druk. Naast de verlaagde economische rendabiliteit heeft de gemeente te maken met slinkende budgetten vanuit het Rijk. Dit vraagt om meer regie van actieve dorpsinwoners om de kwaliteit van dorpsvoorzieningen op peil te houden. De leefbaarheid in een dorp raakt zo in de toekomst meer afhankelijk van de ontwikkeling van gemeenschapsinitiatieven.

Behoud kleine kernen

De inwoners uit de kleine kernen Hulsel, Hooge Mierde en Lage Mierde vragen extra aandacht voor de toekomst van hun dorpen. Om deze kernen leefbaar te houden in de toekomst wensen ze in iedere kern een aantal basisvoorzieningen en een goede verbinding met voorzieningen uit de regio. De gewenste voorzieningen zijn een multifunctionele accommodatie (MFA), een school, mogelijkheden tot sport, een basisniveau aan zorg en voldoende woningen, ook voor jongeren.

"Een haven die verzandt, zorgt voor leegloop van een vissersdorp dat een langzame dood sterft. Bereikbaarheid is essentieel"

De inwoners beseffen dat er extra inzet van hen nodig is om dit mogelijk te maken. Ze verwachten dat, wanneer de gemeente ruimte geeft, de sterke lokale gemeenschap hun inzet ook in de toekomst zal blijven leveren.

Grote sociale cohesie en actief verenigingsleven

Zonder sociale cohesie worden de kernen slaapdorpen. Dit is een schrikbeeld voor inwoners. Het verenigingsleven is de ruggengraat van de dorpen. Binnen verenigingen ontmoeten inwoners elkaar en ontstaan nieuwe initiatieven. De inwoners hechten waarde aan verenigingen in het eigen dorp. Er is winst te behalen door het delen van (sport)faciliteiten. Inwoners moeten meer regie voeren om hun verenigingen vooruit te helpen. Een informatiemakelaar organiseert samenwerking tussen verenigingen. De gemeente stimuleert zo de netwerksamenleving, waarin maatschappelijke partners elkaar ondersteunen. In samenwerking zorgen de verenigingen voor een jaarlijks verenigingsoverleg en voor een activiteitenkalender.

Zorgzame dorpen

De sociale cohesie is een van de redenen die het wonen in een dorp aantrekkelijk maken. De inwoners willen dat hun dorpen als sociale dorpen bekend staan. Inwoners zetten zich in om voor elkaar te zorgen. De verwachting is dat de zorgvraag in de toekomst toeneemt. Inwoners vinden het belangrijk om dorpsinwoners zorg in hun vertrouwde omgeving te kunnen bieden. Meer samenwerking tussen zorgorganisaties en vrijwilligers en de toepassing van domotica kunnen hierbij helpen. Reusel-De Mierden wil een inclusieve samenleving zijn. Ouderen en gehandicapten moeten net zo gemakkelijk toegang hebben tot voorzieningen en de openbare ruimte als de rest van de bevolking.

Streven naar een evenwichtige samenleving

Het aantal 65-plussers in Reusel-De Mierden stijgt naar verwachting van 1.900 inwoners in 2012 tot ongeveer 3.800 inwoners in 2030. Bij een licht groeiend bewonersaantal betekent dit zowel absoluut als relatief een verdubbeling van het aantal ouderen. Tegelijkertijd merken inwoners dat jongeren na hun middelbare schooltijd naar de stad trekken voor studie of werk. De vrees bestaat dat, door het ontbreken van geschikte woonruimten en vervoersverbindingen naar de stad, jongeren in de toekomst verhuizen uit Reusel-De Mierden en niet meer terugkeren.

Een evenwichtige samenleving houdt het verenigingsleven sterk en behoudt jongeren die voor ouderen kunnen zorgen. De gemeente kiest er daarom voor de dorpen aantrekkelijker te maken voor jeugd. Het verbeteren van de bereikbaarheid is hiervoor een eerste vereiste. Reusel-De Mierden kan zich profileren met goedkoop wonen in de stedendriehoek Eindhoven, Turnhout en Tilburg. Andere opties voor het behouden van jongeren zijn het versterken van het uitgaansleven in Reusel, het goedkoper maken van woongrond en het bieden van ruimte voor culturele activiteiten en festivals in de gemeente. De aandacht moet vooral uitgaan naar het behouden van de aanwezige jeugd. Het aantrekken van jonge gezinnen wordt minder kansrijk geacht.

Trots op het historische en cultureel erfgoed

De geschiedenis van Reusel-De Mierden gaat ver terug. Al sinds de middeleeuwen is de streek bewoond. De inwoners van Reusel-De Mierden mogen trots zijn op hun woondorpen. Hierbij hoort een bewustwording van het cultureel erfgoed van de streek. Het cultureel erfgoed moet hiervoor in de 'spotlight' komen te staan. De Heemkundekringen kunnen hierin van betekenis zijn.

"Zorg voor elkaar. Dat is hard nodig nu de overheid zich steeds meer terugtrekt"

Grenzeloos

"Het industrieterrein de 'Kleine Hoeven' ligt al vijf jaar braak, hierdoor zijn waardevolle bedrijven weggetrokken uit de gemeente Reusel-De Mierden"

Startconferentie

Grenzeloos

Stimulans werkgelegenheid

Wanneer de verbindingen verbeteren profiteert Reusel-De Mierden meer van haar strategische ligging in de Brainportregio en de industrie in de regio. Grotere bedrijven zijn gevestigd op het Kempisch Bedrijvenpark. Economische activiteiten in Reusel-De Mierden zijn gericht op kleinschalige industrie, innovatieve agrarische bedrijvigheid, MKB, zorg, recreatie en toerisme. De vrijetijdseconomie groeit de komende jaren. Reusel-De Mierden kan hierop inspelen door de recreatiemogelijkheden voor eigen inwoners en voor toeristen in de gemeente te versterken. Reusel heeft aantrekkelijke horecagelegenheden. Het landelijk en groene karakter biedt ruimte voor ontspanning. Leegstaande boerderijen kunnen dienst doen als creatieve erven voor medewerkers in de maakindustrie. De werkgelegenheid in de gemeente en in de regio maken de dorpen aantrekkelijker om te wonen voor jongeren.

Verbeteren van bereikbaarheid

Mobiliteit neemt wereldwijd toe. Reusel-De Mierden ligt verder afgelegen van Eindhoven en Tilburg dan de andere Kempengemeenten. Door haar relatief moeilijk bereikbare ligging is ze beperkt in de rol die ze kan spelen als achterland van stedelijk gebied. Dit is een struikelblok om nieuwe en jonge inwoners aan te trekken of te behouden. De huidige infrastructuur doet tekort aan de strategische ligging van Reusel-De Mierden in de stedendriehoek Eindhoven, Tilburg en Turnhout. Door de verlegging van de snelweg ligt Reusel-De Mierden niet meer op het kruispunt van de doorgaande wegen. Ook de ontsluiting van de industriegebieden is niet optimaal. Een verkeersplan met een uitgebreidere infrastructuur kan een oplossing bieden.

Blik op België

Naar 2030 toe wil de gemeente Reusel-De Mierden betere samenwerking en communicatie met haar partners over de grens in België. De ligging aan de grens met België biedt kansen voor Reusel-De Mierden. Zonder grenzen ligt Reusel-De Mierden middenin de stedendriehoek Eindhoven, Tilburg en Turnhout. Anno 2013 is het niet mogelijk om binnendoor naar Arendonk of Postel te rijden met een vrachtwagen. Dit levert een dubbel nadeel op voor Reusel-De Mierden: de vrachtwagens moeten omrijden én er rijdt meer vrachtverkeer door de kernen. Het verbeteren van de bereikbaarheid ten opzichte van België omvat ook het opknappen van de wegen naar België. Dat komt de huidige bewoners, maar ook potentiële toeristen en fietsers ten goede.

Samenwerking in de regio

Reusel-De Mierden wil een efficiënte ambtelijke samenwerking binnen de Kempen met als uiteindelijk doel het vormen van één Kempengemeente. De ambtelijke fusie begint met het vormen van *shared service centers* binnen de Kempen. De ambtelijke samenwerking moet leiden tot een professioneler, daadkrachtiger en goedkoper ambtelijk apparaat. Binnen de Kempengemeenten moet Reusel-De Mierden zich specialiseren. Het is niet meer rendabel om alles in Reusel-De Mierden te hebben. Een mogelijke verdeling is dat Hapert zich focust op de industrie, Bladel zich richt op detailhandel en dat Reusel-De Mierden zich onderscheidt met recreatie en natuur.

"Reusel de Mierden van 2030 moet zijn: modern, met de tijd mee, maar ook gemoedelijk en gezellig"

1. INLEIDING
2. VISIE 2030 IN VOGELVLUCHT
3. VISIETRAJECT
4. DE VERANDERENDE WERELD
5. VISIE 2030: TWAALF AMBITIES
6. **STRATEGISCHE UITVOERINGSOPTIES**

Strategische uitvoeringsopties

Ambitie: landelijk karakter

✂ Herbesteding bestaande gebouwen

Reusel-De Mierden wil waken over haar dorpse karakter. Door bestaande gebouwen een herstemming te geven, verdwijnen belangrijke plekken niet. Zo blijft het historisch aanzicht intact. De BoerenBond in Hulsel en de St. Josefschool zouden een herstemming kunnen krijgen. Om dit te verwezenlijken is het belangrijk om Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) de ruimte te geven. Inwoners dragen de verantwoordelijkheid en de financiële risico's, de gemeente faciliteert en adviseert hen. Ook draagt de gemeente zorg voor grondtransacties en aanpassingen in het bestemmingsplan.

✂ Herstellen Kempisch landschap

Het Kempisch landschap is te herstellen met meer houtwallen, laanstructuren, bossen, weilanden en groene ruimtes. Niet alleen het landschapsplan, maar ook schapsherders, boswachters en boeren kunnen hierin helpen. In 2014 kan gestart worden met het landschapsplan. De benodigde financiële middelen kunnen komen uit de verkoop van bossen en stukken natuur. Agrarische ondernemers vervullen een belangrijke rol in de landschapsinrichting. De gemeente vervult een faciliterende rol.

✂ Versterken landelijk karakter

Extra aandacht heeft de natuur in de dorpen. Door bij bouw overwegend vast te houden aan traditionele architectuur én de bestaande lintbebouwing in stand te houden, blijft het dorpskarakter in stand. Wel moet de gemeente ruimte geven voor creatieve invulling van het landelijk karakter. Het

"De huur van onze faciliteit loopt maar op. Moet je voorstellen als we twintig jaar geleden een private faciliteit hadden kunnen overnemen van de gemeente, dan hadden we de hypotheek misschien wel afbetaald en geen huur meer gehad"

handhaven van biodiversiteit versterkt het landelijk karakter.

✂ Wonen in het buitengebied

Het mogelijk maken om een kleinschalige boerderij of woonvilla in het buitengebied te bouwen kan een visitekaartje worden voor de gemeente Reusel-De Mierden. Kwalitatieve inpassing en gebruikmaking van de bestaande bebouwing in het landschap zijn daarbij uitgangspunten. Bestaande (agrarische) gebouwen met een slechte uitstraling moeten op initiatief van of in overleg met bewoners omgebouwd of gesaneerd kunnen worden.

Ambitie: duurzaamheid

✂ Duurzame energie

De energievoorziening wordt de komende decennia een belangrijke uitdaging. De Kempen willen energieneutraal zijn in 2025. Hiervoor moet er geïnvesteerd worden in duurzame energie. Dit is van belang voor het groene karakter van de gemeente en kan gefinancierd worden door particulieren, investeerders en collectieven. De gemeente moet dit faciliteren en neemt het initiatief om het proces op gang te brengen.

✂ Stimuleren van fietsen

Fietsen is een van de meest duurzame wijzen van vervoer. De gemeente Reusel-De Mierden wil fietsen actief stimuleren. Dit kan door een uitgebreider netwerk van fietspaden aan te leggen en door het promoten van het groene imago van de fiets.

✂ 'Cradle to cradle'

Duurzaamheid staat centraal in de toekomst. Het 'cradle to cradle' principe geeft een duidelijke richtlijn voor verduurzaming. De centrale gedachte van de

"Iedereen kent elkaar in de kleine dorpjes, het is er gemoedelijk. Dat is onze kracht"

cradle to cradle-filosofie is dat alle gebruikte materialen na hun leven in het ene product, nuttig kunnen worden ingezet in een ander product. In 2030 past de gemeente Reusel-De Mierden waar mogelijk het 'cradle to cradle' principe toe, o.a. in de bouw en bij het onderhoud van de openbare ruimte.

Ambitie: dorps wonen

✂ Megastallen uit de dorpen

Het buitengebied biedt niet enkel ruimte aan agrarisch ondernemers. Bij dorps wonen in een groene omgeving horen geen megastallen. De gemeente zoekt oplossingen om megastallen uit de directe omgeving van de dorpen te plaatsen. Een mogelijke plek voor de megastallen is op bedrijventerreinen. In 2030 wordt het buitengebied van Reusel-De Mierden gebruikt voor wonen, groen en recreatie. Een samenwerking tussen de gemeente en de boerenbedrijven is hiervoor essentieel.

Ambitie: behoud kleine kernen

✂ Dorpsraden versterken

Met een terugtrekkende overheid worden dorpsraden belangrijker om initiatieven te coördineren om de dorpen leefbaar te houden. De dorpsraden in de kleine kernen krijgen een centralere functie. In Reusel moeten inwoners een dorpsraad oprichten. De gemeente wil de dorpsraden faciliteren.

Ambitie: grote sociale cohesie en actief verenigingsleven

✂ Stimuleren zelfredzaamheid en zelfstandigheid

In 2030 stimuleert gemeente Reusel-De Mierden actief zelfredzaamheid en zelfstandigheid binnen haar gemeente. Dit geldt voor zowel burgers als

"Ik moet gewoon in mijn eigen dorp een balletje kunnen trappen en daarna een lekkere pot bier kunnen drinken. Niet eerst 20 minuten moeten fietsen naar Reusel, dan stop ik er mee"

Avond met het maatschappelijk middenveld

verenigingen. De gemeente treedt meer naar de achtergrond en faciliteert initiatieven van inwoners.

✂ Behouden sport en recreatie voor de jeugd

Om de kleine kernen vitaal te houden zijn sport- en recreatiefaciliteiten voor de jeugd belangrijk. In 2030 kunnen alle jongeren in Reusel-De Mierden op fietsafstand van hun woning sporten. Dit zorgt voor verbinding tussen de jongeren onderling. De gemeente betreft burgers en verenigingen bij het opstellen van het accommodatiebeleid. Wanneer een voorziening te weinig maatschappelijk of financieel rendement heeft, moet ze sluiten.

Ambitie: zorgzame dorpen

✂ Creëren zorgenclave in grensgebied

In 2030 is een zorgenclave gecreëerd in het grensgebied van Reusel-De Mierden en Arendonk waar ouderen uit de gehele regio verzorgd worden. Ouderen willen zo lang mogelijk thuis wonen, maar de centrale aanpak biedt de oudere voordelen. In de enclave krijgen ouderen zorg op het moment dat ze die nodig hebben. Er zijn voorzieningen om te revalideren. Na de vergrijzingspiek kan deze enclave een meer recreatieve bestemming krijgen. Dit is een langetermijnambitie die in de periode 2020-2030 gerealiseerd kan zijn. Eindgebruikers, zorgverzekeraars en zorgaanbieders bekostigen de enclave. Binnen de zorgenclave kunnen boerderijcomplexen omgevormd worden tot zorgboerderijen. Centrale spelers zijn particuliere investeerders en zorgcoöperaties.

✂ Creëren zorgcoöperaties

In 2030 is per kern een zorgcoöperatie opgericht door de lokale bewoners. De gemeente faciliteert deze ontwikkeling en ondersteunt de burgers met kennis en denkt mee als gids in regelgeving.

“De gemeente moet geen barrières voor initiatieven opwerpen, maar ze juist helpen afbreken”

Avond met het maatschappelijk middenveld

✂ Samenwerkende vrijwilligers en organisaties

Als de samenleving een deel van de zorg moet overnemen van professionals is een goede samenwerking nodig tussen vrijwilligers en zorgorganisaties. De samenwerking zorgt voor een efficiëntere allocatie van zorgwerkers en voor de overdracht van kennis van professionals naar vrijwilligers. Het opzetten van een vrijwilligersdatabank -met beschikbaarheid en capaciteiten van de vrijwilliger- kan samenwerking makkelijker maken.

✂ Mantelzorg in het groen

Het buitengebied biedt kansen om het zorgkarakter van de dorpen te versterken. Oprichting van zorgboerderijen is een initiatief dat de gemeente binnen deze ambitie wil ondersteunen. Mensen met een zorg-of hulpvraag werken op de zorgboerderij mee bij het agrarische bedrijf of vinden er een andere dagbesteding. Een zorgboerderij is kleinschalig, verbindt jong en oud, zorgt voor werkgelegenheid en staat in de natuur.

Ambitie: streven naar een evenwichtige samenleving

✂ Brede scholen in iedere kern

Om de kleine kernen leefbaar te houden is er in 2030 in iedere kern minimaal één brede school, waarin ook plaats is voor cursussen en naschoolse opvang. De dorpsraad, gemeente en schoolbesturen regelen dit voor 2020. Om de kosten te drukken kan een schoolgebouw ook dienst doen als multifunctionele accommodatie.

✂ Gevarieerd woningaanbod

Om de kleine kernen leefbaar te houden is het belangrijk dat er voldoende mensen wonen van verschillende leeftijdscategorieën. Er moeten genoeg woningen beschikbaar zijn voor de verschillende doelgroepen in de loop naar

2030. De woningen kunnen door particulieren ontworpen en/of gebouwd worden. Uitgangspunten zijn het voorkomen van leegstand en een reële afstemming op de woningbehoefte. Gemeentelijke instrumenten zijn onder meer flexibelere grondprijzen en flexibele bestemmingsplannen. Belangrijke schakel voor een aantrekkelijk gevarieerd woningaanbod is de gemeente. De gemeente moet met particulieren en woningbouwcorporaties meedenken hoe iets gerealiseerd kan worden in plaats van óf iets gerealiseerd kan worden.

Ambitie: trots op het historisch en cultureel erfgoed

✂ Historische locaties benutten

In 2030 worden er veel activiteiten voor het publiek georganiseerd die met het erfgoed te maken hebben, bijvoorbeeld de organisatie van een 'beeldenroute' langs beeldhouwwerken en installaties van vroegere en huidige lokale kunstenaars. De oude smokkelroute naar België en een abdij- of trappistenroute tussen Postel, de Achelse Kluis en de Abdij van Konningshoeve, kunnen recreatief benut worden. In 2030 waardeert het publiek het historisch erfgoed meer dan vroeger. Burgers, de gemeente, de Heemkundekringen en ambassadeurs kunnen hun trots uitdragen, bijvoorbeeld met behulp van social media.

Ambitie: stimulans werkgelegenheid

✂ Stimulans bedrijvigheid

In het MKB en in de toeristische sector liggen de grootste groeimogelijkheden als het gaat om bedrijvigheid. De gemeente kan de toelatingseisen voor het bedrijventerrein 'Kleine Hoeven' versoepelen. Hierdoor blijft Reusel-De Mierden een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven. De gemeente faciliteert de bedrijvigheid op actieve wijze, zonder terug te hoeven vallen op subsidie-instrumenten.

"Liever kreupel in Reusel"

Bewonersavond

✂ Uitbreiding bedrijventerreinen

Naar 2030 toe wil de gemeente Reusel-De Mierden het bestaande bedrijventerreinen in de regio uitbreiden en nieuw leven inblazen. Hierin spelen het Kempisch Bedrijvenpark en Kleine Hoeven een belangrijke rol. De uitbreiding kan gefinancierd worden door de bedrijven zelf en door het verkopen van grond op de huidige bedrijventerreinen. Voorop staat revitalisering van de bestaande terreinen en de ontwikkeling van Kleine Hoeven. Daarna wordt een inventarisatie gemaakt van de behoefte aan verdere uitbreiding.

✂ Stimuleren lokale middenstand

Voor Reusel-De Mierden is het belangrijk om de winkelende klanten uit België te behouden en ook meer toeristen aan te trekken. Goede recreatie- en parkeervoorzieningen zijn daarom belangrijk. Dit idee kan worden opgenomen in de te ontwikkelen centrumvisie van Reusel. De gemeente kan optreden als initiatiefnemer en faciliterend partner.

✂ Bevorderen toerisme d.m.v. recreatiebedrijf

De gemeente kan het opstarten van een recreatiebedrijf initiëren en faciliteren. Dit bedrijf kan het te koop staande Zwartven kopen en omvormen tot een nieuw vakantie- en recreatiepark. De gemeente stimuleert en faciliteert het netwerk, maar is nadrukkelijk geen deelnemer aan de investeringen en de bedrijfsvoering. De gemeente kan ondersteuning bieden om het Zwartven op de kaart te zetten, en zo Reusel-De Mierden als toeristische bestemming te promoten.

Ambitie: verbeterde bereikbaarheid

✂ Betere verbindingen met België

De hoofdwegen tussen België en Nederland lopen niet via Reusel-De Mierden. Voor een goede bereikbaarheid zijn goede verbindingswegen nodig. Op weg naar 2030 zorgt de gemeente Reusel-De Mierden voor een oplossing voor de afsluiting van de oprit naar Postel. Deze afsluiting zorgt voor een slechtere verbinding met België en veroorzaakt verkeershinder op de N284 en op de N269. Ook het vrachtverbod in Arendonk zorgt voor verkeershinder. Een beter overleg met België en de Belgische buurgemeenten moet de problematiek verhelpen en in de toekomst voorkomen.

✂ Aanleg glasvezel

Aansluiting op de digitale wereld wordt de komende jaren steeds belangrijker. Reusel-De Mierden moet investeren in ICT-voorzieningen om te zorgen voor bereikbaarheid. Het idee van de gemeente is om de glasvezelaansluiting in de bebouwde kom voor 2018 te realiseren. Kabelaars uit de stedelijke regio Eindhoven zorgen voor de uitvoering hiervan. De aansluiting wordt gefinancierd door de afnemers van de glasvezelverbinding. Het is belangrijk om ook het buitengebied te voorzien van een snelle ICT-infrastructuur. De gemeente kan in samenwerking met de kabelmaatschappijen zorgen voor een toereikende verbinding.

✂ Het Nieuwe Werken

Thuiswerken en flexibele werktijden zorgen voor minder filedruk op de wegen, wat de bereikbaarheid van Reusel-De Mierden ten goede komt. Flexibele werkplekken en een snelle internetverbinding zijn essentieel voor het stimuleren van thuiswerken. Verkend moet worden wat de gemeente Reusel-De Mierden met eventuele partners in het MKB zou kunnen betekenen in het faciliteren van Het Nieuwe Werken.

"De school in Hulsel is klein maar het aantal leerlingen groeit, is financieel gezond en scoort boven het landelijk gemiddelde"

✂ Betere openbaarvervoersverbindingen

Zonder een goede openbaarvervoersverbinding komt Reusel-De Mierden geïsoleerd te liggen voor mensen zonder auto. De huidige buslijnen zouden behouden en uitgebreid kunnen worden met een buurtbus naar de kern Hulsel. Een samenwerking met omliggende gemeenten kan dit plan versterken. De nieuwe concessieverdeling, die plaatsvindt in 2014/2015, biedt een kans.

Ambitie: blik op België

✂ Samenwerking met Arendonk, Mol en Ravels

Het meest tastbaar van de relatie van Reusel-De Mierden met België is de samenwerking met de Belgische buurgemeente Arendonk. Reusel-De Mierden kan de samenwerking met Arendonk, Mol en Ravels stimuleren door regelmatig samen evenementen te organiseren. Problemen met betrekking tot bereikbaarheid kunnen samen opgepakt worden.

Ambitie: samenwerking in de regio

✂ Ambtelijke fusie

Er komt steeds meer op de gemeente af waardoor de gemeente niet meer alles zelf kan oplossen. Reusel-De Mierden wil op korte termijn een gezamenlijke ambtelijke organisatie hebben met haar buurgemeenten. Een gefuseerd ambtelijk apparaat is goedkoper, slimmer en daadkrachtiger. Kerndoelen van de fusie zijn: dicht bij de burger staan, efficiëntie en kwalitatieve dienstverlening. Overleg tussen de burgemeesters en wethouders van de verschillende Kempengemeenten is essentieel. Wanneer een volledige fusie wordt gewenst binnen de Kempengemeenten, kan besloten worden tot gemeentelijke herindeling.

✂ Het creëren van een grensoverschrijdende EU-regio de Kempen

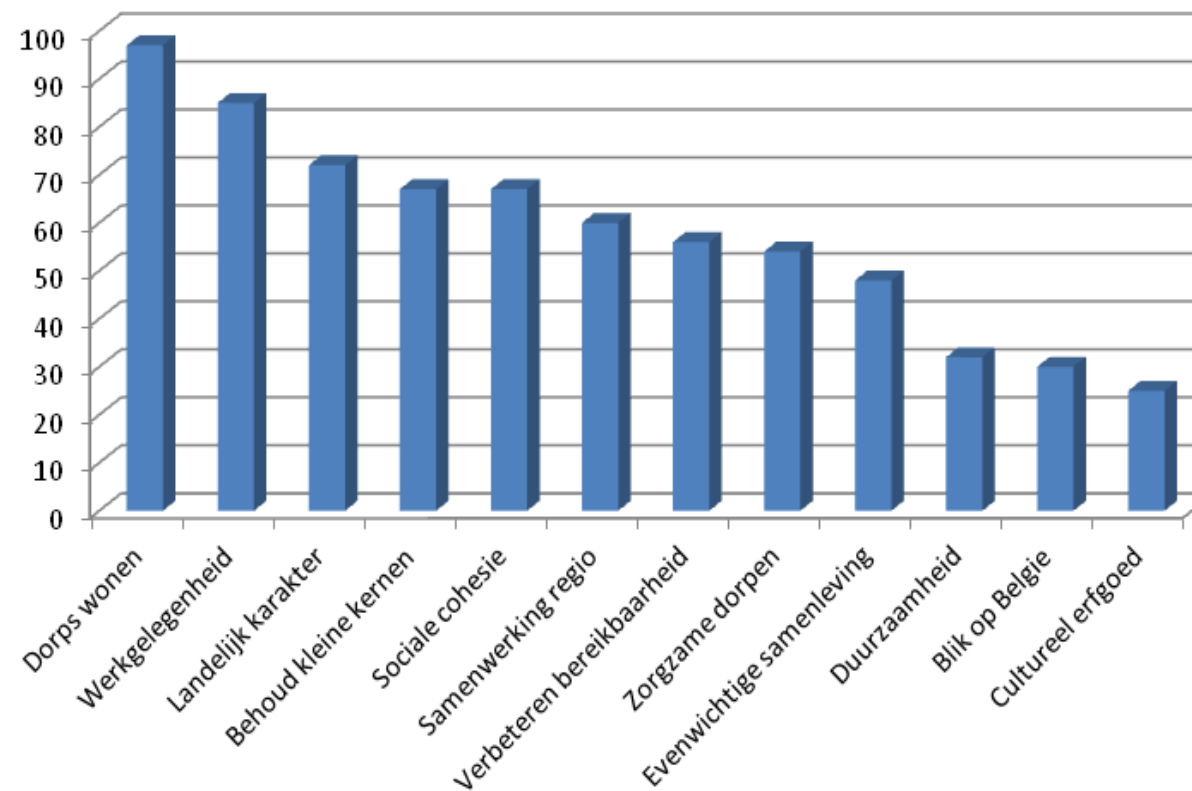
In de EU-regio werken Belgische en Nederlandse Kempengemeenten intensief samen op gebieden van toerisme, werkgelegenheid en bereikbaarheid. Internationale samenwerking en steun vanuit Brussel zijn hierbij van belang. Gegeven haar ligging als verbindend element tussen de Belgische en de Nederlandse Kempen ligt hierin een sleutelrol voor de gemeente Reusel-De Mierden.

Resultaten enquête

In juni 2013 is een enquête gehouden onder inwoners van de gemeente. Steekproefsgewijs zijn van deur tot deur 231 inwoners bevroegd. 142 respondenten zijn woonachtig in Reusel, 89 respondenten wonen in de overige kernen.

In de enquête is de inwoners gevraagd welke ambities uit de toekomstvisie prioriteit moeten krijgen. De resultaten van de enquête laten zien dat het dorpse en landelijke karakter van de dorpen de belangrijkste ambitie is voor de toekomst. In 2030 moeten inwoners van Reusel-De Mierden bovenal prettig kunnen wonen in de groene dorpen. De aanwezigheid van voldoende werkgelegenheid in de regio is volgens de respondenten een fundament voor de toekomst van de gemeente. De prioritering van de inwoners gaf richting binnen de twaalf ambities uit de Week van de Toekomst. De input van 80 deelnemers aan de Week van de Toekomst vormde tezamen met de kaders van de raad en resultaten van de enquête de basis voor de visie "Gezamenlijk, Grenzeloos en Groen".

Toekomstvisie

Bronnen

De visie vertelt de door inwoners en maatschappelijke organisaties gewenste ontwikkelingsrichting van Reusel-De Mierden. De ambities zijn uitgewerkt met de raad, het college en ambtenaren van de gemeente Reusel-De Mierden.

De in de visie genoemde trends zijn gebaseerd op de volgende bronnen:

Agenda van de Kempen (2011)

Arc Communicatie & Strategie Regiobranding (2011) De Brabantse Kempen

Castells (2000) The rise of the network society

DSP (2011) Opvoeden samen met de buurt

Statline CBS (2012) Prognose bevolkingsofbouw gemeente Reusel-De Mierden

2012 – 2030 naar leeftijdsgroep

Visie Brainport 2020 (2010)

Colofon

Deze toekomstvisie is tot stand gekomen in samenwerking tussen samenleving en raad van de gemeente Reusel-De Mierden.

Teksten en ontwerp:

Futureconsult, Amsterdam

Foto's en beeldredactie:

Futureconsult en stockfotografie

Projectgroep Toekomstvisie Reusel-De Mierden 2030:

- Gemeente Reusel-De Mierden:

Jeroen Tuns en Ilse van Dongen

- Futureconsult:

Wybren Meijer en Ruben Polderman